

Praha 25. března 2026
Č. j.: MZP/2026/290/834
Sp. zn.: ZN/MZP/2026/290/208
Vyřizuje: Mgr. Dana Steklá
Tel.: 267 122 137
E-mail: Dana.Stekla@mzp.gov.cz

Vážený pan

Odpověď k žádosti o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Vážený pane,

Ministerstvo životního prostředí (dále jen „ministerstvo“) obdrželo dne 19. 3. 2026 Vaši další doplňující žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Konkrétně žádáte o poskytnutí následujících informací:

„Dobrý den,

děkuji za odpověď, ke které se vyjádřím :

Rádi bychom hned na začátku zdůraznili, že nad územím České republiky neprobíhá žádný program geoinženýringu ani „osévání mraků“ za účelem řízené modifikace počasí. Takové aktivity by vyžadovaly velké technické zázemí, spolupráci mezi státy a zapojení mnoha institucí, přičemž nic takového se v podmínkách ČR nerealizuje ani není evidováno. Letecký provoz nad územím ČR podléhá přísným mezinárodním i národním předpisům a používaná paliva i emise jsou dlouhodobě monitorovány v rámci standardních kontrolních mechanismů.

Jak víte, že neprobíhá žádný geoinženýring, když kupříkladu v USA se k němu nedávno veřejně přiznali a vy nic nezkoumáte? Jak to tedy víte a proč by jste o tom měli být informováni, když jsme jen západní kolonii? V čem spočívá kontrola standardních kontrolních mechanismů a jak víte, že by do takového programu muselo být zapojeno více institucí?

To, co popisujete, tedy stopy za letadly, které se nerozptýlí rychle, ale naopak se rozšiřují a mohou na obloze přetrvávat dlouhé hodiny, je dobře známý meteorologický jev. Nejde o odlišný typ stop, ale o již zmiňované kondenzační stopy (contrails), jejichž chování závisí na aktuálních podmínkách ve vysokých vrstvách atmosféry, zejména na teplotě, vlhkosti a proudění vzduchu. V situaci, kdy je ve výšce letu letadel velmi chladno a zároveň vysoká relativní vlhkost, se tyto stopy nemusí rozptýlit, ale naopak mohou dále růst, postupně se rozšiřovat do podoby tenké cirrovité oblačnosti a přetrvávat i několik hodin, přičemž mohou pokrývat větší část oblohy. Tento proces může skutečně ovlivnit vnímání počasí (například dočasným snížením slunečního svitu), nejde však o cílený zásah, ale o přirozený fyzikální jev popsany v atmosférické fyzice.

Pokud jde o zbarvení nebo „tmavnutí“, může být toto způsobeno úhlem dopadu světla, hustotou částic či překrytím s jinou oblačností, nikoli změnou chemického složení. K Vaší otázce ohledně monitorování uvádíme, že složení ovzduší je v ČR dlouhodobě sledováno standardními metodami. Neexistují však žádné důkazy o tom, že by tyto stopy obsahovaly jiné látky než ty, které běžně vznikají při spalování leteckého paliva a kondenzaci vodní páry.

Tak ještě jednou. Kondenzační stopa se rozpustí do 40 minut, maximálně do hodiny a potvrdil to ČHMÚ. Mohu Vám poslat jejich odpověď, tudíž lžete, navíc na to stačí i elementární selský rozum a to nejen z důvodu, že před 30,40 lety se toto nedělo a pohon letadel byl totožný, jako je dnes, včetně paliva. Už mi tedy nepište nic o fyzikálním jevu a že tmavnutí stopy může být způsobeno úhlem dopadu světla? Je to pozorováno i v pozdních večerních hodinách, kdy sluneční svit už není! Nezlobte se na mě, ale uráží mě argumenty, které by nepřijal žák distanční výuku 1.stupně ZŠ. Jakými standardními metodami sledujete ovzduší? Jak víte, že neexistují žádné důkazy, že stopy za letadly neobsahují jiné látky, než které běžně vznikají při spalování? Sledujete někdy oblohu? Pokud ano, jak je možné, že se čáry za letadly nerozpustí do hodiny a často celý den zásadně ovlivňují počasí? Proč chtějí některé státy aktivně zastiňovat Slunce a jak víte, že už to dávno nedělají?

Rozumíme, že tento jev může působit neobvykle nebo znepokojivě, ale podle současných vědeckých poznatků nejde o umělou modifikaci počasí, nýbrž o důsledek kombinace leteckého provozu a specifických atmosférických podmínek.

Které vědecké poznatky máte konkrétně na mysli a jak víte, že jsou tyto poznatky správné a nejsou cíleně zavádějící?

Budu čekat na Vaše odpovědi s jasnými důkazy."

K výše uvedenému Vám sdělujeme následující:

Ad) Jak víte, že neprobíhá žádný geoinženýring, když kupříkladu v USA se k němu nedávno veřejně přiznali a vy nic nezkoumáte?

Jak jsme již uvedli v předešlé komunikaci na toto téma, ministerstvo, resp. odbor ochrany ovzduší, nemá žádné informace o tom, že by nad územím ČR docházelo ke geoinženýrským operacím, tedy k cílenému rozprašování chemikálií do atmosféry za účelem ovlivňování počasí. Modifikace počasí (např. „cloud seeding“), jsou celosvětově využívány velmi omezeně. Ojedinele se ve světě experimentálně testuje podpora srážek v oblastech s extrémním suchem, dopad těchto experimentů a jejich efekt na vznik srážek je však velmi malý a krátkodobý. Opakovaně však zdůrazňujeme že žádné takové pokusy s umělým ovlivňováním počasí nad územím ČR neprobíhají.

Ad) V čem spočívá kontrola standartních kontrolních mechanismů a jak víte, že by do takového programu muselo být zapojeno více institucí?

Kontrolní mechanismy letového provozu a paliva zahrnují mimo jiné sledování letového provozu, paliv a emisí prostřednictvím měření, inspekcí a pravidelných hlášení. Pro technické specifikace je nutné se obrátit na Ministerstvo dopravy, které má instituce zajišťující leteckou dopravu v gesci.

Ad) Jakými standardními metodami sledujete ovzduší?

Kvalita ovzduší v ČR je sledována prostřednictvím státní sítě imisního monitoringu (SSIM), kterou provozuje Český hydrometeorologický ústav. Informace z jednotlivých monitorovacích stanic jsou ukládány v tzv. Informačním systému kvality ovzduší (ISKO) a jsou dostupné veřejnosti na webových stránkách Českého hydrometeorologického ústavu, zde: <https://www.chmi.cz/kvalita-ovzdusi/imise-informacni-system-hodnoceni-kvality-ovzdusi>

Co se týká samotného posuzování úrovně znečištění ovzduší, tak to je prováděno stacionárním měřením (automatizovaným imisním monitoringem nebo manuálním vzorkováním), výpočtem nebo jejich kombinací. Dalšími doplňkovými metodami měření kvality ovzduší jsou například pasivní vzorkovače a senzory. Pro operativní měření kvality ovzduší v konkrétních lokalitách jsou používány mobilní měřicí vozy. Veškeré informace o metodách a výsledcích posuzování kvality ovzduší naleznete na výše odkazované webové stránce Českého hydrometeorologického ústavu.

Ad) Jak víte, že neexistují žádné důkazy, že stopy za letadly neobsahují jiné látky, než které běžně vznikají při spalování?

Na základě znalosti fyzikálních a chemických principů a složení paliva. Látky, které při spalování vznikají a unikají do ovzduší, jsou determinovány složením paliva a průběhem procesu spalování. Mezi tyto látky patří především oxid uhličitý (CO₂), oxidy dusíku (NO_x), oxid uhelnatý (CO), saze a stopy nespálených uhlovodíků či drobných kovových částic.

Ad) Proč chtějí některé státy aktivně zastiňovat Slunce a jak víte, že už to dávno nedělají?

Zastínění slunce je mimo schopnosti lidské civilizace a nedochází k němu.

Ad) Které vědecké poznatky máte konkrétně na mysli a jak víte, že jsou tyto poznatky správné a nejsou cíleně zavádějící?

Co se týká problematiky tzv. „chemtrails“, resp. „contrails“, tak ministerstvo vychází v této věci z podložených informací odborných institucí, jak jsme uvedli v předešlé komunikaci. Jedná se zejména o vyjádření Českého hydrometeorologického ústavu, Ústavu fyziky atmosféry Akademie věd ČR, Katedry meteorologie a ochrany prostředí Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy apod.

K otázce, jak víme, že jsou tyto poznatky správné, uvádíme, že vědecké poznatky vznikají z opakovaných měření a experimentů, které musí být nezávisle ověřitelné. Výsledky kontrolují

další odborníci a pokud by byly chybné nebo zavádějící, dříve či později by se to při dalších pokusech nebo měřeních ukázalo. Navíc se na nich shodují různé nezávislé instituce po celém světě, což výrazně snižuje pravděpodobnost systematického klamu.

S pozdravem

v z. Mgr. Štefan Lukáč, MBA

PhDr. Martin Kocanda, Ph.D.
ředitel odboru právního a řízení státní
správy a zástupce státní tajemnice
podepsáno elektronicky